Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

NĂM THỨ MƯỜI BỐN - SỐ THỨ 2703 — MỖI SỐ 0$02 — NGÀY THỨ TƯ 24 MARS 1926

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

BIBLIOTHÈQUE NATIONALE N°4849

HANOI	Một năm	Sáu tháng	Ba tháng	Một tháng
Mua báo tây và Annam	6$00	3.00	1.50	0.50
Người đem đến nhà	6.96	3.20	1.65	0.60
Gửi đi tỉnh khác	6.00	3.00	1.60	0.55
Mua báo Pháp Trung-kỳ và Ai-lao	6.00	3.00	1.60	0.60
Mua báo Pháp Nam-kỳ và ngoại-quốc	12.00	6.00	3.00	1.00
Các công-sở	»	3.00	3.00	»
Sáu tháng...	3.00	3.50	3.20	3.20
Ba tháng...	1.50	1.75	1.60	1.60
Một tháng...	0.50	0.60	0.55	0.60

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61 63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur: F. H. SCHNEIDER
Directeur: NGUYỄN-VĂN-VINH
Rédacteur en chef: PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant: NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique:
TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

ANNONCES

Décomptées à raison de 2 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m065 de large.

Une seule insertion. . . . . 0.30 le c/m
Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion. . . . . 0$12 le c/m
Réclame dans la 1re page. . . . 2 fr la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1 fr 50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

Thế nào là công-dân?

Nói đến cái tiếng «công-dân», chắc người mình nghe còn nhiều người lấy làm lạ tai lắm. Tiếng «công-dân» là dịch theo tiếng Pháp bởi tiếng «citoyen» mà ra. Xưa nay ta thường nói chỉ có tiếng «dân» mà chưa có tiếng «công dân». Tiếng «dân» với tiếng «công-dân» cũng đều là dân cả mà cái ý nghĩa thật có khác nhau xa. Dân là đối với vua, với quan mà nói; người bề dưới vua quan thì là dân, người bề trên dân thì là vua quan; nước trị hay là loạn, thịnh hay là suy là trách-nhiệm của vua quan, hiện lệnh thưởng phạt, sinh sát dữ đoạt là quyền lợi của vua quan, chứ dã gọi là dân thì chỉ biết cày cuốc làm ăn, đi sưu đóng thuế, ngoài ăn no ngủ kỹ không có gì là sự nghiệp, ngoài vợ con gà chó không có gì là công-danh, không có trách-nhiệm gì ở trong nước mà quản, cũng không có quyền lợi gì ở trong nước mà mong, trị loạn thịnh suy hầu như không nghe không biết tới. Công-dân thì không phải thế; công-dân là đối với khách-dân, với người ngoài mà nói, không phải người nước khác, không phải người ở trú-ngụ phàm là người trong nước mà không bị pháp-luật tước mất công quyền thì đều gọi là công dân cả; từ vua quan cho đến kẻ làm sĩ làm nông, làm công, làm thương, từ người có chức vị phẩm hàm cho đến kẻ chân lấm tay bùn, áo ôm khố rách, ai cũng là một phần-tử trong nước thì ai cũng là công-dân, ai cũng có trách-nhiệm mà ai cũng có quyền lợi về việc nước. Ấy tiếng «dân» với tiếng «công-dân» ý nghĩa khác nhau như thế.

Ở các nước bên Âu Mỹ bây giờ, dù là nước dân-chủ cộng-hòa, dù là nước quân-chủ lập hiến, nhân-dân trong nước cũng đều được tham-dự chính quyền, cho nên có cái tiếng «công-dân»; người nước nào tức là công-dân của nước ấy. Nước ta xưa nay theo cái chính-thể chuyên-chế, chính quyền trong nước toàn ở trong tay vua quan, nhân-dân không được tham dự gì đến, cho nên chỉ có tiếng «dân» mà không có tiếng «công-dân». Cái tiếng «công-dân» mới xuất hiện ở xứ ta từ lúc quan Toàn-quyền Sarraut tuyên-bố cái chính-sách của nhà-nước bảo-hộ đối với xứ này. Ngài nói: Nhà-nước Bảo-hộ sẽ ban cho những người công dân bản xứ được rộng quyền chính-trị, ở đâu đã có nghị-viện rồi thì cho cái số đại-biểu người Việt-Nam ở nghị-viện ấy được rộng thêm lên, mà ở đâu chưa có người Việt-Nam làm nghị-viên thì phải cho được cái quyền lợi ấy, lại phải mở rộng quyền bầu cử nghị-viên cho người dân, để cho những người ra đứt-biểu dân là thực tự ở dân mà ra, không phải là người ở chính-phủ nữa. Đến quan Toàn-quyền này, trong bài ngài đề-thuyết ở Hội-đồng chính-phủ lúc mới phó-nhiệm xứ ta, ngài cũng nhắc lại đến cái tiếng ấy mà nói rõ quyết rằng phải cho người bản-xứ được hoàn-toàn có cái tư-cách công dân, dần dần tham dự vào việc chính-trị trong nước. Vậy thì từ nay về sau, dân ta chắc nhờ về cái chính-sách rộng-rãi của nhà-nước bảo-hộ, mà sẽ được hưởng cái quyền lợi làm công-dân, không phải là một hạng dân hèn như trước nữa.

Trước là một hạng dân hèn, đối với việc nước không có quan hệ gì đến mình, thì không cần phải có học-thức tư-tưởng gì cũng được thật; nhưng đến lúc đã được có cái tư-cách làm công dân thì phải lo làm sao giữ được cái quyền lợi làm công-dân, gánh được cái trách-nhiệm làm công-dân cứ theo như luật bên nước Pháp thì phàm người công-dân đã trọn 21 tuổi mà không bị mất công quyền thì được đi bầu cử nghị-viên, hễ có quyền được đi bầu cử nghị-viên thì tức là có quyền được ra ứng cử nghị-viên. Lại theo như Hoàng-việt-tân-luật của ta, định những quyền của người công-dân thì thứ nhất là cái quyền đi bầu cử, thứ hai là cái quyền ra ứng cử. Ấy cái quyền lợi làm công-dân ở đó mà cái trách-nhiệm làm công-dân cũng ở đó; giữ được cái quyền lợi ấy, gánh được cái trách-nhiệm ấy có phải là dễ đâu. Quan Toàn-quyền Sarraut đã có nói: sự giáo-dục dân Việt Nam còn khuyết hám nhiều lắm; một cái dân chưa có học như thế, có lẽ nào bắt-dần-đến cho ngay cái quyền bầu cử được hay sao? Dân không biết gì, tất có mấy anh yêu-hãnh, mấy bác thầy giỏi, hay là mấy kẻ quan lại lợi dụng, truyền cho phải bầu thế nào thì bầu thế ấy, dân cứ tâm-lắp mà nghe khác nào như trong làng nghe có lệnh quan gọi ra đắp đê vậy; như vậy thì có quyền bầu cử mà làm gì! một chính-phủ biết trách-nhiệm không có bao giờ cầu cho dân một sự hại như thế, vì dân chưa có đủ tư-cách biết thi-hành quyền chính-trị mà đã vội cho cả quyền chính-trị thì tất là dùng xằng, tất là đánh gãy cái máy tự-do của mình đã cho. Nay ta muốn được chính-phủ bảo-hộ có ngày cho ta cái máy tự-do mà không sợ ta dùng xằng đánh gãy, thì ta phải cố mà học đi, tập đi, đào-luyện cái tư-cách đi, phải có cái quan niệm về việc nước, có cái thường-thức về chính-trị, cũng như công-dân các nước bên Âu Mỹ mới được.

T.

Việc Thế-giới

(ĐIỆN TÍN)

Ngày 21 Mars 1926

Tại hội đồng bồi thường

Hội-đồng bồi-thường lại cử M. Louis Barthou, đại biểu nước Pháp, làm chánh ban, và M. Salvagoraggi đại-biểu nước Ý, làm phó ban.

Tại hội đồng tài chính nước Pháp

Hội-đồng tài chính tại thứ-dân nghị-viện đã cử M. Henry Simon, làm chánh ban, M. de Chappedelaine, làm tiểu-thêm tổng-ủy-viên, M. Dauzet làm [illegible] phó ủy-viên.

M. Raoul Péret trình với hội-đồng mọi việc về tình thế sẽ chi thu. Ông có nói ông không có dám lĩnh cái trách-nhiệm về việc tăng số giấy bạc. Ông nói tình-hình tài-chính ngày nay ổn lắm. Số tiền đến mua quốc phòng trái khoán tính ra vẫn nhiều hơn số tiền đáng để hoàn lại.

Về số tiền của nhà Pháp-quốc ngân hàng cho vay, nhà-nước còn được hơn bảy nghìn triệu. Về số chi thu năm 1926, còn thiếu độ 5 nghìn triệu. Ông định lấy cái khoản thu nhập của nghị-viện đã ưng-chuẩn, và hà ngoài triệu về các khoản thu nhập mới, để chi vào số thiếu ấy. Ông xin đặt một khoản thuế công-dân từ 40 đến 1000 quan, và đặt theo cái tôn-chỉ khoản thuế về lợi tức. Về khoản thuế ấy, sẽ thu được 500 triệu. Ông lại xin đặt các thứ thuế gián tiếp, mức là một khoản thuế về việc sản thực.

Đảng xã-hội nước Pháp với tòa ngoại-giao

Đảng xã-hội có gửi cho mỗi ông nhà ngoại-giao nước Pháp một bài tuyên-cáo nói rằng bên đảng không có lấy việc đánh đổ tòa ngoại-giao làm tôn-chỉ, nhưng đối với tòa ngoại-giao Pháp thì bản-đảng vẫn giữ cái quyền tự-do hành-động. Bản đảng lại tuyên bố với quốc-dân rằng bản-đảng sẵn lòng đem lĩnh quyền chính.

Việc nước Anh

M. Amery, thượng-thư bộ thuộc-địa đã diễn-thuyết có nói cái chính-sách ngoại giao, có một cái mục đích là bắt cấp cái tế-lực cho tội Vạn-quốc.

Bọn thợ làm các xưởng kim-khí đã trở lại làm việc, như vậy các chủ mỏ không phải nhất luật đóng cửa là đối phó lại nữa.

Việc nước Đức

M. Curtius, thượng-thư bộ kinh-tế diễn-thuyết tại nghị viện có công-kích cái chính-sách thương-mại của nước Anh hết sức ngăn trở việc xuất cảng của nước Đức, thực là trái với cái chương trình Dawes.

Người ta chắc rằng tòa ngoại-các sẽ được một đa số tán trợ cho để thi-hành cái chính sách Locarno.

Việc nước Nhật-bản

Về vụ 1926-1927, số vàng đem ra ngoại-quốc, định là 80 triệu viên. Tháng avril thì bắt đầu. Có lẽ đến mùa xuân năm 1927, chính phủ sẽ bãi bỏ lệ cấm xuất cảng.

Sáng sớm ngày 19 mars, tại ngoại châu thành Tokio, cháy mất 870 nóc nhà. 4.000 người không có nhà ở.

Nguyên lão nghị-viện có ý thân thiện với tòa ngoại-các, có 18 vị nghị-viện sẽ ưng-chuẩn các bản luật của tòa ngoại-các đề trình.

Việc Phi-luật-tân

Mấy chiếc tàu Hoa-kỳ tên là *Franconia, Resolute* và *Loconia* đi vòng thế giới đỗ ở Manille có chở một ngàn nhà du lịch.

Ở đảo Romblon có mấy người mắc bệnh thổ-tả.

Mùa trồng tốt lắm. Song trời tiến khô cũng có điều ngại.

Việc ở Ấn-độ-đại-lợi-á

Ở khắp Ấn-độ-đại-lợi-á ăn mừng rộn. Lúa mì khắp các nơi đều được tốt. Việc thợ mỏ ở Stafford đình công 5 tháng giới hiện đã giải quyết xong.

Việc ở Ấn-độ

Ở Maymyo, và ở Mandalay thất nhiệt rõ con dông, tôn hại rất nhiều.

Ở Kemmendine có hỏa-tai, cháy mất 139 nóc nhà. Tổn hại độ 300.000 roupies.

(Indopacifi)

Việc Trung-hoa

Ngày 19 Mars 1926

Việc ở Bắc-kinh

Cứ như lời các báo Trung hoa thì việc biểu tình ngày 18 Mars mới rồi, số người bị hại là 30 và số người bị thương là 200 người.

Đoàn-kỳ-Thụy có thông tư cho các quan tỉnh nói rõ đầu đuôi công việc và nói bọn biểu tình về đảng cộng sản có dùng tạo đạn và súng ngắn, và có đến khiêu chiến với bọn vệ-binh, rồi vệ binh phải bắn súng. Đoàn khuyên các quan đầu tỉnh, phải giữ gìn cho khỏi xảy ra những việc nữa thế nữa. Học sinh và thợ-thuyền rút lui không động về việc ấy.

Tòa nội các từ chức, bây về các phương sách cương quyết, các quan tổng chấp chánh, thì đã trở được các vụ biểu tình. Các người đến đảng trốn ẩn giao-nhân-lệnh.

Việc chiến tranh ở Liên-tân

Quân Phụng-thiên đã đánh được Lan-châu. Quốc dân quân lui, và đã bị đề ngăn đường của Tương-tác-Lâm.

Nhật-bản với Trung-hoa

Nhật bản ưng lời từ tạ của Chánh-phủ Trung-hoa, trên bộ ngoại giao Nhật-bản đã ra lệnh cho quan sứ-thần Nhật ở Bắc-kinh, và quan tổng-lĩnh sự Nhật ở Thiên-tân đình với các quan chương-binh Trung-hoa, và nhận lời từ tạ của Trung-hoa, chứ không phản-kháng về việc ấy nữa.

Việc ở Mãn-châu

Việc đặt đường Hỏa-xa từ Phụng-thiên đến Khai-lyuen trước đây vì chiến sự đã phải hoãn, nay lại làm, đã có một đoạn đi được. Có lập một viện ấn-nhạn ở Cép-ni-Tân.

(Indopacifi)

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI. — Nhờ ngài chỉ bảo cho việc sau này thì tôi được đội ơn lắm.

Mấy tháng trước có mấy đứa đến đối nhà một người bà con tôi. May có người làng đến chữa giúp thì khỏi được, nhưng cũng đã cháy mất mấy cái rồi. Hàng xóm biết ổ một nhưng quản lý thì chúng đã phải bị giam. Tôi tố ra thì chính lý-trưởng vì chuyện nhà tôi mà sai người đến đốt nhà bà con tôi để làm đơn kiện lý-trưởng mà không thấy lý-trưởng bị đòi hỏi chi cả.

Như vậy thì tôi phải kêu ở đâu cho khỏi oan ức, vì việc đã đã lâu lắm rồi.

LỜI ĐÁP. — Ông có gì làm bằng cớ rằng chính lý-trưởng đã sai chúng đến đốt nhà không? Hoặc có giấy của lý-trưởng sai, hoặc có người làm chứng, hoặc những đứa đốt nhà ấy có khai là lý-trưởng sai chúng không?

Nếu ông có đủ tang chứng thì người lý-trưởng ấy phải truy tố theo như kẻ tòng phạm về luật Hình Bắc-kỳ điều 49 và 50 như sau này:

Điều 49. — Các người tòng phạm về trọng tội khinh tội, thì cũng phải chịu tội như người chánh phạm, trừ khi nào luật có định riêng thì khác.

Điều 50 — Người nào phạm về một khoản sau này thì cho là tòng phạm:

1. là xui giục cho người ta phạm tội, hay là lấy tặng vật, lời nói, dọa nạt, thiệt quyền, gian mưu, ngụy kế để khiến khích cho người ta phạm tội.

Mà tội đốt nhà thì luật Hình điều 276 phạt như sau này:

«Người nào cố ý và độc tâm mà phóng hỏa đốt phá những nhà cửa hiện có người ở, hoặc đương để cho người ở, hoặc không để cho người ở, tàu thuyền ấy có phải là vật sở hữu của người phóng hỏa ấy hay không, đều phải bị xử tử hình».

Vậy nếu ông có đủ tang có như đã nói trên kia mà việc ấy đã lâu không xét thì nên làm đơn trình quan Chưởng-lý Hanoi và kể rõ đầu đuôi thế nào để ngài xét.

Ph. h. L.

Xuân thủ đàm ân

Các viên hương-hội và tổng-lý có tên sau này đều được thưởng hàm về dịp xuân-thủ năm nay.

TỈNH NAM-ĐỊNH

(Tiếp theo)

Chánh cửu phẩm văn-giai (9-1)

MM. Trần-đình-Gia, chánh-tổng Văn-lang, huyện Trực-ninh; Đỗ-huy-Toại, chánh-tổng Vi-nhuệ, phủ Nghĩa-hưng; Ngô-bích-Bảy, chánh-tổng Nhu-thức, huyện Mỹ-lộc; Ngxuân-Khanh, chánh tổng Giang-tả, huyện Mỹ-lộc; Trần-xuân-Hải, phó tổng Hành-thanh, huyện Vụ-bản; Lê-văn-Dang, phó-tổng, Bái-dương, huyện Nam-trực; Đặng-duy-Phan, lý-trưởng Việt-an, huyện Vụ-bản; Hà-văn-Truyền, lý-trưởng Thượng-nông-tân, huyện Nam-trực; Lương-đức-Xương, lý-trưởng Hạnh-lâm, huyện Vụ-bản; Vũ-viết-Phàng, chánh tổng Thương-kỳ, phủ Nghĩa-hưng; Mai-đức-Hảo, chánh hương-hội Bảo-ngũ, huyện Vụ-bản; Ngô-văn-Hiên, chánh hương-hội; Phạm-xá, phủ Nghĩa-hưng.

Tùng cửu phẩm văn-giai (9-2)

MM. Đặng-phúc-Thái, tổng-sư tại trường Thuy-thê, huyện Nam-trực; Lê-văn-Phổ, tổng-sư tại trường Quần-phương thượng huyện Hải-hậu; Vũ-bá-Ngọc, tổng-sư tại trường Hải-huyệt tam phủ Xuân trường; Hoàng-đức-Tiến, tài-sế quán ở phố Nam-mỹ Nam định; Cao-nguyên-Đức, phó-tổng Ninh-mỹ huyện Hải-hậu; Ninh-văn-Trụ, chánh-tổng Cát-đằng huyện Phong doanh; Ngô-bá-Sơ, chánh-tổng Ngọc-giáp-thượng huyện Trực-ninh; Tạ-trung-Chinh, chánh-tổng Sa-lung huyện Nam trực; Ng-văn Lạc, chánh hương-nội Bình-lương, huyện Ý-yên, Ng-văn-Du, phó-tổng Phúc-khê huyện Ý-yên, Vũ-văn-Lộc phó-tổng Phụng-xá huyện Ý-yên; Ngô-văn-Sung, phó tổng Anson, huyện Vụ-bản; Hoàng-như-Tài, phó-tổng Hợp-sơn, huyện Vụ-bản; Phạm-v-Tu, phó-tổng Phú-lạc, huyện Vụ bản; Ng-v-Long, phó tổng Duyên-hưng-hạ, huyện Trực-ninh; Lê-đức-Bằng, phó-tổng Thanh-khê, phủ Nghĩa-hưng; Trần-văn-Đốc, phó-tổng Cổ-liêu, phủ Nghĩa-hưng; Trần-đại-Học, phó-tổng Mỹ-trọng, huyện Mỹ-lộc; Trần-văn-Khoa, chánh-tổng Mỹ-tâm, phủ Nghĩa-hưng; Trần-trung-Uông, phó-tổng Hữu-bị, huyện Mỹ-lộc; Lê-văn-Boan, chánh-tổng Trà-lũ, phủ Xuân-trường; Ng-văn-Toàn phó-tổng Quần-phương, huyện Hải-hậu; Vũ-ngọc-Mai, lý-trưởng Hưng-lộc, phủ Nghĩa-hưng; Hoàng-việt-Đại, lý-trưởng Hạo-bảng phủ Nghĩa-hưng; Vũ-hữu-Phu, lý-trưởng Nam-hưng-hạ, huyện Nam-trực, Đặng đình-Hy, lý-trưởng Đặng-xá, huyện Mỹ-lộc; Phan-si-Tiến, lý-trưởng Trường-loan-thượng-trang huyện Mỹ-lộc, Vũ-đình-Thích, lý-trưởng Dương-thiện, huyện Trực-ninh; Mai-văn-Qui, lý-trưởng Long-khê huyện Trực-ninh; Vũ-đình-Thuyết, lý-trưởng Bang-trang huyện Trực-ninh; Đỗ-v Úc, lý-trưởng Thuận-lục, huyện Trực-ninh; Vũ-tất-Liễn, lý-trưởng Thi-hậu, huyện Nam-trực; Ng-quang-Duyệt, lý-trưởng Kênh-đào-rai, huyện Vụ-bản; Trần-đức-Cấp, lý trưởng La-đô, huyện Ý-yên, Vũ-khắc-Bàn, lý-trưởng Quần-phương hạ trại, huyện Hải-hậu; Ninh-văn-Yên; Ng-văn-Sanh, lý-trưởng Đông-mục, giáp nhị huyện Phong doanh; Lê-văn-Ngọc, lý-trưởng Trà-vinh phủ Nghĩa-hưng; Vũ đình Đạt, lý trưởng Khắc-trạch, phủ Nghĩa-hưng; Đoàn-văn-Giai, lý-trưởng Trương-nghĩa-đài phủ Nghĩa-hưng; Đoàn-đình-Bỉ lý-trưởng Vi-nhuệ, phủ Nghĩa-hưng; Ngô-văn-Hồn, lý-trưởng Phan-xá phủ Nghĩa-hưng; Vũ hữu-Tích, lý trưởng Đào khê phủ Nghĩa-hưng; Ng-đạo-Quản, lý-trưởng Bố-quan, huyện Nam-trực; Trần-đình-Ngân, lý-trưởng Duyên-hưng huyện Nam-trực; Phan-văn-Mai, lý-trưởng Thuận-thành phủ Xuân-trường; Trần-ngọc-Mỹ, lý-trưởng Thọ-nam, phủ Xuân-trường; Đỗ-văn-Luận, lý-trưởng Bái-chu, phủ Xuân-trường; Chu-văn-Cần, lý-trưởng Học-chế, phủ Xuân-trường; Đỗ-[illegible]-Viễn, lý-trưởng [illegible] huyện Nam-trực; Đỗ-văn-Chấp, lý trưởng Hoành-nha, phủ Xuân-trường; Trần-văn-Lễ, lý trưởng Ân-phú, huyện Hải-hậu; Phạm-văn-Luận, lý trưởng Chuế-cầu, huyện Ý-yên; Phạm ngọc-Thưu, lý-trưởng Kế-sung, huyện Hải-hậu; Vũ-xuân-Bái, chánh hương-hội Nguyệt mai, huyện Vụ-bản; Phạm tài-Loan, chánh hương hội Hào-kiệt huyện Vụ-bản; Trần-đức-Mậu, chánh hương-hội Như-thức huyện Mỹ-lộc; Trần-văn-Đạt, chánh hương-hội Đệ-tứ huyện Mỹ-lộc; Lưu-trường-Thịnh, chánh hương-hội Quần-phương-thượng trại huyện Hải-hậu; Trần-kế-Cần, chánh hương-hội Quần-lạc, phủ Nghĩa-hưng; Trần-văn-Cần, chánh hương-hội Tiên-hương huyện Vụ-bản; Đỗ-văn-Uy, phó hương-hội Phú-lệ, huyện Hải-hậu; Trần-lê-Phác, phó hương-hội Tây-hương huyện Vụ-bản; Ng-đức-Thường, chánh hương-hội Kế-trung huyện Hải-hậu.

Tùng cửu phẩm bất-nhập (9-2)

MM. Ng-xuân-Tư, tá-dịch trạm Hà-lâu quản làng Hạ quang, huyện Hải-hậu; Ngô-v-Cung tá-dịch trạm Nghĩa-hưng, quản làng Đông-cao, phủ Nghĩa-hưng; Tạ-ngọc-Cân, phó-lý Sa-lung, huyện Nam-trực; Đỗ-văn-Xuân, tá-dịch trạm Quần-phương, quản làng Phương-đề, huyện Hải-hậu; Hoàng-văn-Bích, tá dịch trạm Phong doanh.

Tùng bát-phẩm đội trưởng (8.)

M. Phùng-công Viên, đội cảnh-sát quản làng Ân-duyên huyện Vụ bản.

Chánh cửu phẩm đội trưởng (9-1)

M. Đào-văn-Phú, cai lệ đinh quan Tổng-đốc Nam-định, quản làng Bảo-ngũ huyện Vụ bản.

Tùng cửu phẩm đội trưởng (9-2)

MM. Ng-xuân-Chế, tây phái thượng hạng hạng ba tại tòa sứ Nam-định, quản làng Mỹ trọng huyện Mỹ-lộc; Hoàng đình-Hai tây phái thượng hạng hạng ba tại tòa sứ Nam-định, quản làng Mận-dương huyện Kim-động tỉnh Hưng-yên; Vũ-công-Ninh, phó đội cảnh-sát quản làng Vị-xuyên huyện Mỹ-lộc; Phạm-văn-Thiều, phó-đội cảnh-sát, quản làng Ân-trạch huyện Mỹ-lộc; Bùi-đình-Hanh, lính lệ ở huyện Trực-ninh; Đặng-văn-Phú, lính lệ ở huyện Trực-ninh; Đặng-văn-Phú, lính lệ ở tòa sứ Nam-định, quản làng Liên-tinh huyện Nam-trực; Vũ-đình-Thích, lính lệ huyện Ý-yên, quản làng Vạn-điểm huyện Ý-yên; Kim-Chi, lính cảnh-sát ở Nam-định.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiêu Đẳng chủ, Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Tin sau cùng

Cái thương-trình của quan thượng-thư mới bị thất-thiệt nước Pháp

Buổi sáng, hội-đồng các quan thượng-thư đã họp. Hội-đồng ưng chuẩn các bản dự án tài-chính của M. Bérel, M. Péret có nói với các báo rằng ngài định thêm một khoản cho phép quan thượng-thư được một số tự-do, để lấy tiền lời ấy các trái khoán ngắn hạn.

Chiến-sự ở Trung hoa

Vì quân cần Trương-tác Lâm tiến, và vì cái tình-thế ở Bắc-kinh, Phòng-ngọa-Tường đã rất quốc dân quân về Tân-gia khẩu.

(Indopacifi)

VIỆC HANOI

Thời - tiết

7 giờ	19 độ
15 giờ	21 độ

Giá thóc gạo

Gạo hạng nhất một tạ	11 $ 25
nhì,	10 50
ba,	9 50
Tấm hạng nhất	6 60
Ấp ngô	6 60

Giá hạng Kỳ từ ngày 23 Mars là 16 f. 35

Thị giá quốc trái.

Ngày 16 Mars 1926

3 %. hoàn dần	63 f. 50
3 ½ %. hoàn dần	»
4 %. vĩnh viễn 1917	46 f 65
4 %. » 1918	46 f. 67
6 %. » 1920	65 f 00
5 %. hoàn dần 1920	74 f. 95
4 %. 1925	91 f 00

Ngày 22 Mars 1926

3 %. vĩnh viễn	48 f. 10
5 %. 1915-1916	56 f 90

Tin tàu. — Tàu *Tonkin* đến ngày 27 mars bỏi 10 giờ sáng ở Haïphong sẽ chạy đi Hongkong.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haïphong chuyến xe lửa 20 giờ 7 phút tối 26 mars.

Hai bức điện tín. — Quan Toàn-quyền vừa tiếp được điện tín sau này của quan Khâm sứ Ai-lao:

« S. M. Sisavang Vong Ai-lao quốc-vương đã tới Luang-Prabang được mạnh khỏe, có ấy tỏ tỏ càng quan lớn tấm lòng ân nghĩa về sự quan lớn đã khoản đãi rất thân ái trong khi quốc-vương qua Hanoi. Quốc-vương lại nói rằng tới kỳ khai Hội-đồng quốc-nghị này, quốc-vương sẽ tỏ cho các vị đại-thần, các quan chức, các nhà thân hào đến dự nghị biết rõ cái tình ân cần rất quí-hóa và cái lượng hà-hải của quan Toàn-quyền cùng các quan đại-hiến Pháp đã tỏ cùng quốc-vương suốt trong khi quốc-vương ở Bắc-kỳ »

Quan Toàn-quyền có phúc đáp bức điện tín ấy như sau này:

« Tôi rất lấy làm cảm động về những tình-ý của Sisavang Vong quốc-vương đã tỏ cùng tôi, vậy nhờ ngài quyết với quốc-vương rằng tôi cũng giữ mãi cái cảm-tình thân-thiết về cuộc quốc-vương vừa sang chơi, và nhân dịp này tôi gửi lời chúc mừng quốc-vương cùng xứ Lào được thịnh-vượng. »

Cuộc sống thái của xã Psom-Penh. — Thị xã Psom-Penh được phép vay của Đông-dương ngân-hàng 450.000 đồng để mở nhà cầm đồ theo như thể lệ đã kê trong tờ hợp nước của xã-trưởng xứ Psom-Penh với nhà ngân-hàng ký từ ngày 2 avril 1925

Tòa án ai trị. — M. Eckert Louis Frédéric, quan cai trị hạng nhất trước lòng sự tại Bắc-kỳ vừa mới nghỉ ở Pháp sang, thì nay bổ làm hội viên thực thụ tại tòa án cải trị ở Hanoi thay M. Dopuy Gaston tạ thế.

Việc cấm xuất cảng gạo ở Ai lao. — Việc cấm xuất cảng thóc gạo ở Ai-lao thì nay đình lại cho tỉnh Attopeu đến 10 tấn thóc là cùng.

Ông Phan-chu-Trinh đau nặng. — Bản quán vừa tiếp được điện tín của bản-quán phóng-sự ở Saigon báo tin rằng ông Phan-chu-Trinh phải một đã hơn hai tháng nay, bệnh tình bây giờ xem ra trầm-trọng lắm.

Hội Khai-trí tiến đức. — Hội-đồng hội Khai-trí định đến ngày 28 mars, hồi 3 giờ chiều họp tại hội-quán để bàn các việc như sau này:

1. Định ngày đại hội-đồng;
2. Định việc in bá Việt-Nam tự-điển của hội;
3. Định đặt cuộc đấu-xảo mỹ nghệ và tại văn-chương cuối năm nay;
4. Việc ấn-trí-viện;
5. Việc linh-tinh.

Người thăm phán. — M. Trần-tiến-Nam, sơ nhân luật khoa, thăm phán tập sự tại Nam-định, nay được thực thụ chức tước ấy phán thứ hai, tại tòa án hàn-lâm viện biên-tu (7-1) và lưu giữ chức cũ.

VẢI CHÚC BÂU TRẮNG

Hiệu DEMANGE Hanoi có nhiều chúc bâu trắng, hán hạ giá chiên hàng:

một tấm 18m	4 $ 50
một thước	0. 26

Quí khách nào mua được từ 5 tấm trở lên giá lại hạ nữa, mời các quí khách chiếu cố cho.

QUÁ MÊ!!!

Một người đàn-bà sung-sướng — chồng con giầu có, chỉ vì đọc, nghe người, quá mê, phải đầy thân một cách rất khổ.

Vì cờ bạc mà phải lìa chồng bỏ con — bán thân cho thiên-hạ, trong đêm đen đó — nghiện hút, hình ma giáng qui trông rất thảm thương.

Tích chuyện này chiếu tại rạp

CINÉMA PALACE HANOI

Từ thứ tư 17 đến thứ ba 23 mars 1926

3.008

Tại hiệu BÁO CHẾ MONTÉS có bán:

CHLORATE DE POTASSE dùng làm pháo.

L'ALUN de CHROME dùng để nhuộm da.

ACIDE FLUORHYDRIQUE dùng để đúc thủy tinh.

CARBONATE D'AMMONIAQUE et VANILLINE dùng cho các hạng bánh và kẹo.

3001

Ngạch quan lại. — M. Ng-v-Hoạch tri-huyện hạng nhất huyện Đông-quan (Thái-bình) và M. Bùi-hữu-Kỷ, tri-huyện hạng ba huyện Tiền-hải (Thái-bình) được đổi lẫn cho nhau.

M. Nguyễn-hòa-Cát tri châu Hàm-yên (Tuyên-quang) được nghỉ 19 ngày.

M. Nguyễn-qui Viên, biện-lâm-viện tu soạn giáo thụ hạng ba tại Hà-Đông nay đổi ngạch làm thông phán hạng nhất.

M. Đặng-đức-Chữ, thừa-phái phủ Nho-quan (Ninh-bình) được nghỉ dưỡng bệnh 3 tháng lĩnh nửa lương.

M. Trần-v-Ao, tổng bát phẩm văn-giai (8 2), thừa phái hồi hưu, nay được thăng chánh bát phẩm văn giai.

Người học-chính. — M. Vũ-đoàn-Thảo, giáo-học thí sai hạng tám tại trường Phúc-an, huyện Gia-khánh (Ninh-bình) được nghỉ phép 23 ngày, vì ốm yếu.

Ngạch tòa Sứ. — Đào-trọng Dị, tham-biện hạng nhất tại tòa nhì phủ Thống sứ, nay đổi đi Ninh-bình, thay M. Nguyễn kim-Thanh.

Nguyễn kim-Thanh, thư-ký hạng nhất, tại Ninh bình, nay đổi về tòa nhì phủ Thống-sứ.

Ngạch kháu hộ. — M. Trịnh-bá-Thi, khâm hộ tạm thời, tại nhà trương Bảo-hộ Hanoi và M. Trần-văn-Duyên, khâm hộ tạm thời tại Nam-định, đều trang tuyển kỳ thi ngày 20 février vừa rồi đều được bổ chính ngạch sự.

Yết thị. — Xin bá cáo để công chúng biết rằng nhân dịp hội đền Cổ tích (Hùng-vương), hai ga Việt-trì và Phú-thọ sẽ phát vé hạng tư khứ hồi cho hành-khách nào muốn tới ga Phú-đức và ga Tân-kiên. Những vé ấy hạn trong hai ngày mồng mười hết.

Như vậy thì khi hết hội, hành-khách khỏi cái phiền lại lấy vé ở Phú thọ hoặc ở Tân-kiên về Việt trì Phú thọ nữa.

Công-ti hỏa xa Vân-nam lại cho

CÁC RẠP CHỚP BÓNG

Kính cáo các ông chủ rạp chớp bóng và các nhà chiếu ảnh dong các nơi, biết rằng, ở nhà chớp bóng «Cinéma Tonkinois» 13, phố hàng Quạt, Hà-nội, có bán và có cho thuê chương trình rất đẹp, rất hay giá rất phải chăng

Muốn hỏi thêm điều gì xin viết thư đến.

3000

Dạy thể thao tại các trường. — Các bình sĩ có tên sau này đến được kêu việc dạy thể thao tại các trường học ở Hanoi, kể từ ngày 1er février 1926 trở đi.

M. Trần-ngọc-Tân thay M. Đặng-văn-Dong; M. Đào-văn Lương thay M. Chương văn Dao; M. Trần-đình-Nam thay M. Lai-đăng-Giao; M. Ng-văn-Tinh thay M. N. u-ễn-văn Bát; M. Ngô văn Tân thay M. Trần-văn-Gái; M. Nguyễn-văn-Mẫn thay M. Chương-như-Công.

Ngạch chánh tổng. — M. Lê-v-Tài, tổng cửa phẩm bá hộ (9 2) chánh-tổng Phương-trung, huyện Thanh-oai (Hà-đông), nay được đặc cách bổ chánh tứ phẩm văn giai (9-1), vì đã có công trong việc cải lương ở làng Phương-trung.

Đánh rơi. — Lê-đức Giang 32 tuổi buôn bán ở phố hàng Da (Nam-định) lên Hanoi đánh rơi một cái ví da vàng đựng 45 đồng, một cái thẻ căn cước cùng các giấy vật.

Hội Trí-tri. — Những học-sinh học hội Trí-tri, mà năm ngoái thi đỗ bằng Sơ-học yếu-lược (Certificat d'études primaire élémentaires) nên đến ngay trường hội mà lấy bằng về. Đến lấy bằng phải mang theo carte d'identité có ảnh. Hội Trí-tri lại cáo

Mất trộm. — Ng-đắc-Thoan, cho thuê xe đạp ở số 123 bis đường Huế bị kẻ trộm vào lấy mất một cái xe đạp hiệu B Dong

Đi đâu thế? — Điệp-thị-Thảy, 33 tuổi ở phố hàng Buồm số nhà 71, khai ở sở Cảm rằng em gái tên là Điệp-thị-Nguyệt 17 tuổi, bỏ nhà từ trưa hôm 21 không biết đi đâu.

Lại có giấy bạc giả. — Giấy bạc giả một trăm đang độ rày thấy lưu thông mãi. Nay sở mật-thám lại đang về việc tra xét những hành khai cái giấy 100.

Ai cần người làm? — Đêm hôm quan sở mật thám đi tuần bắt được ba đứa đi lang thang ngoài đường không có lấy cứ cần cước mà từng khẩu có nghề nghiệp gì ăn nhai. Vậy đã phải bắt về để xét căn cước.

Hoa Đào Trước Gió

(NAM-TRUNG TÌNH NỮ-LANG)

(Nghĩa-hiệp tiểu-thuyết)

Sách dầy non 300 trang. Giá bán 0 $ 65. Cước phí 0 $ 20. Mua buôn trừ 15 phần. Thư và Mandat xin gửi cho:

M. BÙI-XUÂN-HỌC

Trung-Bắc Tân-Văn, Hanoi.

5.556

Tin vật. — Buổi tối hôm qua, có một người đến thưa bẩm ở nhà số 26 G'a-ngư, đến lúc 5 giờ hàng dầy ra về thì thấy mất quần áo, có đến sở Cảm thưa thì người chủ cho thuê buồng đã bị trên bóp hàng Đậu gọi lên. Đến khi về nhà người chủ cầm ra khỏ có mảng người em giai vợ, vốn hay cờ bạc, nghĩ là lấy trộm quần áo của người thuê buồng. Cũng vì thế mà mụ vợ không biết thế nào lại gọi lính cảnh-sát vào nhà thưa rằng chồng đánh mụ và lấy đao đe chém. Đến chiều hôm nay, cả hai vợ chồng mụ lại thưa nhau ở sở Cảm hà g rồng.

HIỆU BÁO-CHẾ:

CHASSAGNE

59, Rue Paul-Bert, Hanoi

Có bán đủ cả các thứ thuốc

NÊN HỎI QUYỂN MẪU HÀNG

(CATALOGUE) Ở ĐÂY

3002

Y-khoa bác-sĩ Sarrailhé

55 nhà 5, phố Thợ-nhuộm, Giây nói 395

Xét nghiệm máu-mủ, đờm-rãi, phân, nước tiểu, bằng kính hiển-vi.

Chữa bệnh ho lao, bệnh giang-mai; bệnh siêu, bệnh đau dạ-dày, đau ruột, bệnh đàn-bà và hô-sinh, trẻ con.

Nói được tiếng An-nam, không phải dùng thông-ngôn.

Thứ bảy, thứ năm, thứ bảy khám bệnh từ 4 giờ đến 6 giờ 30 chiều.

Trừ ngày chủ-nhật, còn ngày nào cũng từ 9 giờ rưỡi đến 12 giờ trưa, có hẹn ngày và giờ cho bệnh-nhân đến chữa.

VIỆC BẮC-KỲ

PA BÔNG

Ra tuồng nhiều quá ăn cướp. — Bin-quán tiếp được bài sau này:

Hồi 5 giờ chiều ngày 19 mars, tôi có đi qua làng L. X. thuộc huyện Đan-phượng, thấy có một lũ trẻ ra bắt bỏ người xe m t con ngỗng quèo chân đi qua làng ấy. Đòi cho xem văn-tự, rồi điện đến nhà chức-trách, hắt phải bắn đang đưa để giữ tuần công giữ lại. Bỏng lại thấy lý-trưởng làng ấy thét trói, vừa trói vừa đánh, sai tuần lấy các giấy má và tiền bạc, khám trong mình bốn người có gì lấy hết. Lúc bấy giờ có một ông cụ đầu ở làng tiếp giáp cản thấy lý làng ấy đánh làm điều trái pháp như vậy, và lại người ta đi mua về đã mang vào lò sứ mình làm hỉ, bỏi trâu quèo gãy chân mới phải xe, nếu có ngờ là ở ăn gian thì cũng có quyền hỏi văn-tự (mà hiện người ta có văn-tự mua đây) thì phải để cho người ta đi, không nên hành-hung thế. Nhưng lý-trưởng cứ việc đánh và thét giới huyện Sau trở gần tối, tôi có việc phải đi.

Đến sáng hôm sau, tôi lại về qua đấy, thấy bốn người kia vẫn được tha ra, nhưng có phần bị trói suốt đêm và ông lý cho đưa giá cho các giấy vật, còn hai cái giấy năm đồng 15 cái giấy một đồng, 2 hào bạc và cái khăn lượt thì mất. Nghe đâu người bị oan có làm đơn lên kêu tòa án Hà-đông. Nếu quả có những nhiễu như thế, chắc quan trên sẽ xét để trừng trị những kẻ làm càn ấy.

Một người đi đường lại cáo.

PHU-THỌ

Hai buổi hát của liên giáp Âu-trí-viện. — Mấy ông hội viên hội Trí tri có tổ chức hai buổi hát: tối thứ bảy 20 Mars và tối chủ nhật 21 Mars.

Cuộc hát này được sốt sắng của quí quan cùng các thân hào trong thành-phố ấy lắm, số đến xem đông lắm. Có quan Chánh sứ đến nhất tọa. Trước khi khai diễn có một ông nhạc ở Ba thạch cử nhạc, rồi có cậu học sinh trường Pháp việt ngâm bài ân-tứ-ca của ông Tăng văn soạn.

Trong khi cử nhạc, một cô giáo trường nữ học và nữ học sinh lần lượt đi bán chương trình.

Theo như chương trình đã định, buổi hát ngày thứ bảy diễn hai tích: về cổ tích « Bọc tinh kinh » và trò khôi hài « Thằng lãnh bán heo »

Diễn song tích hát « Bọc tinh kinh » mất nửa giờ. Trong ấy ngài cậu Tinh học trò lớp nhất trường Pháp-Việt đọc một đoạn kịch của Molière tiên sinh: l'Avare. Cậu đọc hết giọng tây điệu bộ lại tài tình, cứ lọt mấy lần vỗ tay khen. Cậu Quế đọc thơ ngụ ngôn của La Fontaine: Le Corbeau et le Renard cũng khéo chiều, mạch lạc lắm

Nghỉ xong diễn đến hồi « Thằng Lãnh bán heo »

Sau cùng các cậu học trò hát bài quốc ca Pháp « Marseillaise » và phường nhạc cử nhạc hồi lâu.

Buổi hát này chủ nhật diễn về tuồng cổ và tích khôi hài cũng vui vương cậu biểu. Các cậu học sinh và phường nhạc cũng đến giúp vui như buổi trước. Lại có một cô nữ học sinh ngâm bài « Âu trí ca ».

Hai buổi hát này chưa rõ thu được bao nhiêu tiền, song ý chừng chừng cũng biết số tiền thu được cũng khá. Nghe đâu số tiền trả phí tổn còn bao giúp Âu trí viên cả.

A. T. T. lại cáo

Thi bằng sơ-học yếu-lược. — Tại tỉnh Phú thọ năm nay quan Công-sứ đặt ba trường thi bằng Sơ học yếu lược, là:

1° *Phú-thọ*, thì ngày 10 mai 1926, 7 giờ sáng tại trường Pháp-việt Phú-thọ cho học trò phủ Lâm-thao, những huyện Thanh-ba, Cẩm-k'ê và Hạ hòa cùng châu Yên-lập;

2° *Hưng-hóa*, thì ngày 14 mai 1926, 7 giờ sáng tại trường Pháp-việt Hưng-hóa cho học trò những huyện Tam-nông, Thanh-thủy và châu Thanh-sơn;

3° *Việt-trì*, thì ngày 17 mai 1926, 7 giờ sáng tại trường Pháp-việt Việt-trì cho học trò phủ Đoan-hùng và những huyện Phù-ninh và Hạc-trì.

Những đơn xin thi và những sổ tên học trò thi, tòa sứ Phú-thọ nhận đến hết ngày 20 avril 1926 thôi.

Theo nghị định ngày 24 février 1926 khoản 4 và 5, đơn xin thi phải làm bằng giấy tây có 0 $ 12. Trong đơn phải khai tên họ, ngày sinh và số sinh của thí sinh cùng tên họ, nghề nghiệp và chỗ ở của mọ thí sinh; học tại trường công hay trường tư nào; xin thi chữ nào; có xin thi pháp ngữ hay không.

Đơn ấy thí sinh phải viết lấy, tùy ý muốn làm bằng chữ Pháp hay chữ quốc-ngữ đều được cả.

(Xem trang thứ ba, cột thứ hai)

ĐÃ XUẤT BẢN RỒI:

QUYỂN THỨ NHẤT VÀ QUYỂN THỨ NHÌ

«NHỮNG KẺ KHỐN NẠN»

(LES MISÉRABLES)

Soạn giả: Victor Hugo

Dịch giả: Nguyễn-văn-Vĩnh

VĂN PHÁP VÀ VĂN QUỐC-NGỮ ĐỐI NHAU

GIÁ BÁN: Quyển thứ nhất, mỗi quyển. . . . . 0 $ 50

— nhì, ... 0. 43

Tiền cước gửi Recommandé mỗi quyển 0. 20

Số 62

Nam-Tống Phi-Long

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Sử ngạn xiêu cũng mắng rằng:

— Ta đem mười vạn đại-binh, thẳng kéo đến đây, không thể một ai dám cự-cự lại. Nói người biết thuận trời mệnh trời, mau mau đầu hàng, may còn giữ được phú quí, nếu dám kháng cự quân ta thì rất có tai-vạ tới nơi vậy.

Cao-hoài-đức hầm hầm nổi giận mắng giáo thảo ngựa, xông vào đánh *Sử-ngạn-xiêu*. Hai bên giao-chiến đôi hồi mà hơn thua chưa phân được thua.

Tướng Ngụy là *Vương tuấn* trông thấy *Sử ngạn-xiêu* không địch nổi *Cao hoài đức*, cũng với vàng thúc ngựa tiến ra. *Tướng Bản* là *Cao hoài-lượng* (Em ruột *Cao hoài-đức*) trông thấy thế ngựa chạy ra đón đánh *Vương tuấn*.

Đánh được mấy hợp, *Cao hoài lượng* giả cách thua chạy, *Vương tuấn* tưởng ngựa đuổi theo. *Cao hoài-lượng* đợi cho đến gần, tay cầm ngọn giáo đâm lại một cái.

Vương tuấn nhanh mắt, nghiêng mình lẳng tránh tài ngọn giáo đâm ngay vào cánh tay bên hữu. *Vương-tuấn* đau quá, với vàng bỏ chạy. *Cao-hành-chu* thừa thế thúc quân đuổi đánh. *Sử-ngạn xiêu* không thể địch nổi, đánh phải bỏ về bản-trận.

Quân *Ngụy* thua to, chết hại không biết bao nhiêu mà kể? *Sử ngạn xiêu* và *Vương tuấn* chạy về trong thành *Hoạt châu*, thuật chuyện cho *Quách-ngạn-uy* biết hai con trai của *Cao-hành-chu* sức khỏe lạ thường, không thể địch nổi.

Quách ngạn uy giật mình kinh-sợ mà rằng:

— *Mới đánh lần đầu mà đã bị thua thì chẳng lẽ nào đối.*

Sai sinh với vàng đứng dậy thưa rằng:

— Thằng phụ là việc thường của nhà binh. Ngày mai ra trận, ta nên đóng đồn mưu-kế, mới có thể thắng được.

Đêm hôm ấy, *Quách - ngạn - uy* truyền cho các tướng phải phòng-thủ cẩn-trọng một cách rất cẩn thận. Lại nói chuyện *Cao - hành - chu* khi đã thắng được một trận, lên gọi hai con vào mà bảo rằng:

— Hai con chớ thấy thắng được một trận mà đã vội trễ-nãi việc quân. *Quách-ngạn-uy* là một tay lão-tướng, am-hiểu binh-pháp, đêm nay ta lại càng phải phòng-thủ cẩn thận lắm mới được.

Cao-hoài đức và *Cao hoài lượng* vâng dạ lui ra. Đêm hôm ấy, giá bầu trời lạnh, bóng trăng sáng như ban ngày, *Cao hành - chu* thắng-thỉnh ở trong trướng đi ra, lặng nghe tiếng quân canh báo hiệu.

Bấy giờ vào hồi canh ba, *Cao-hành-chu* nghĩ rằng nhìn thiên-tượng, trông thấy sao tử-vi chiếu sáng vào trại quân *Ngụy* Lại thấy trong thành *Hoạt-châu*, vượng-khí dồn lên như mây.

Cao-hành chu thở dài mà than rằng:

— *Hán chúa* không kế sẽ thì mất thiên-hạ, có lẽ *Quách* lệnh-công ở *Ngụy châu* này cảnh trung vi-o thời-vận mà nổi lên đó! Gió-sử mệnh trời để vậy người ấy tài lược ta địch lại làm sao cho nổi.

Cao hành chu liền gọi hai con vào mà thương-nghị rằng:

— Ta ngẩm trông thiên-tượng thì tân-quân đế ở trước mắt đây rồi! Nếu cha con ta không biết liệu kế mau mau thì tất có tai-vạ, chi bằng ta đem quân bản bộ trốn sang *U-châu*, để ngồi quệt chờ mà đợi xem có việc thời biến.

Cao-hoài-đức nói:

— Thân-phụ nghĩ rất phải! Nhưng *Vương-cao* và *Lưu mẫn* thì ta bỏ trốn làm sao thoát.

Cao-hành-chu nói:

— Ta sẽ có kế!

Nói xong rồi sắc khẩn sai người mời *Vương cao* và *Lưu mẫn* đến để thương-nghị mưu-kế *Cao hành chu* bảo rằng:

— Có tin quân *Ngụy* định lấy sang đánh *Phong-châu*, vậy hai người nên phá cầu phà-kiều ở sông *Nghi hà* và đem quân ra đóng tại trên bờ sông, còn mấy chục con ta sẽ đem quân ra *Thái lộ điếm* để chống cự với quân *Ngụy*

Vương-cao và *Lưu mẫn* vâng lời, trở về sửa soạn quân-mã đi ngay. *Cao-hành-chu* thừa lúc con đem một họn quân hắn-hộ, ngay đêm hôm ấy, thẳng đường trốn sang *U-châu*.

Ngày hôm sau, thám-tử của quân *Ngụy* về báo với *Cao hành-chu* bỏ trốn. *Quách-ngạn-uy* có ý ngờ-ngại chưa tin, lại sai *Sử-ngạn-xiêu* đi đò la một lần nữa.

Sử-ngạn xiêu về báo tin quân *Hán* đóng ở bờ sông *Nghi-hà* và phá đò khiêu, còn *Cao hành-chu* đã bỏ trốn đi phương khác.

Quách ngạn-uy nói:

— *Cao-hành-chu* vốn là một người tri-dũng kiêm toàn, lại có mưu-kế chi đây, cho nên mới rút quân đề chực đánh lừa ta đó.

Vương phác nói với *Quách ngạn uy* rằng:

— Cứ theo cách thuật số của tôi mà suy tính thì *Cao hành chu* có lẽ trốn thật. Nguyên ông ta thuở nhỏ cùng học một thầy với tôi, rất giỏi về đánh quan sát thiên-tượng. Tôi chắc rằng ông ta sớm biết cơ trời, vậy nên phải tìm phương lánh nạn. Dám xin lệnh công chớ nghi ngờ, cứ việc tiến đuổi theo liền.

Quách ngạn uy nghe nói, xiết bao mừng rỡ, truyền lệnh cho các tướng-sĩ hôm sau *Hoạt châu*, thẳng đường tiến sang sông *Nghi hà*, đóng ở bờ sông bên này, vì bên kia có quân *Hán* phòng-thủ, cho nên quân *Ngụy* không tiến sang được.

Quách ngạn-uy ngẩm xem bình-thế, rồi vào ngồi trong trại, gọi *Sử-ngạn-xiêu* mà bảo rằng:

— Bây giờ đang tiết mùa đông, nước sông có nhiều chỗ cạn, nhà người nên đem một vạn bộ binh lên phía thượng lưu, lội nước qua sông, rồi đến mai-phục ở phía sau trại quân *Hán*. Đợi khi quân *Hán* ra đánh, ta bắn sang làm hiệu, bấy giờ sẽ thừa cơ mà đánh lấp vào, tất thế nào cũng có thể phá tỏ được vậy.

Sử-ngạn-xiêu vâng mệnh đi ngay.

Quách ngạn uy lại gọi *Vương tuấn* vào mà bảo rằng:

— Nhà người đem một vạn quân giả yếu, theo thổ nước nông mà lội qua sông. Kế kín trong thấy có người lội nước, tất đem quân ra đón đánh, nhà người cứ thế từ vừa đánh vừa tiến. Bấy giờ ta sẽ đem đại-binh theo phía hạ-lưu, kéo thành phá kiều để hết quân qua bờ sông bên kia.

Lại nói chuyện *Vương tuấn* đem một vạn quân giả yếu, đụng cỏ nổi trắng, lội qua làng sông, để kéo sang bờ sông bên kia.

Vương công-hoa được tin ấy, mừng rỡ mà rằng:

— Những phường không biết binh-pháp, thật là tự mình lại nạp lấy cái chết.

Nói xong, liền sang với *Lưu-mẫn* thương nghị rằng:

— Bây giờ tôi đem hai vạn quân ra bờ sông, đợi khi quân *Ngụy* lội đến giữa sông, thì nổi trống đánh...

(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
MẠ VÀNG
Máy mỏ neo, 15 chân-kính
Mặt và kim có chất dạ-quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM
Giá..... 11 $ 50
BÁN TẠI HIỆU :
A. PERROUD (Nhà xanh)
39, Phố Paul Bert, — HANOI
3011

Dépuratif Ribal
Thuốc tẩy huyết và tiêu độc
Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng nên thành ra một thứ thuốc rất quý. Dùng trị bệnh ngoài da rất hiệu.
Giá tiền : **1 $ 30**

Pommade Ribal
Làm cho đỡ đau, trừ trùng độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Dépuratif Ribal.
Giá tiền : **0 $ 80**
BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ :
L. BLANC
41, phố Paul-Bert, Hanoi

Mấy điều khuyên về cách đề-phòng bệnh đau mắt

Quan Bác-Sỹ CASAUX, hiện bây giờ làm giám-đốc Nhà thương chữa mắt ở Hanoi, khi có đại hội đồng bàn về các chứng bệnh xứ nóng tại Saigon năm 1913, đã nói rằng xứ Đông-dương là một xứ nhiều người lòa thứ nhất.

Quan Bác-Sỹ ấy lại nói rằng phần nhiều những mục-tật ấy cũng chỉ tại các chứng đau mắt thường mà sinh ra. nếu sớm biết chữa thì không đến nỗi nào.

Mà bệnh đau mắt lại là một bệnh người Annam mắc phải không biết bao nhiêu mà kể.

Vì thế cho nên phải lìm phương ngăn ngừa bệnh ấy, và khi mới đỏ mắt, có ư ít mắt, đi phải chữa ngay; phải có một thứ thuốc đau mắt rất kiến hiệu là ví lẽ ấy.

Bản-hiệu đã đến tận quan đánh sư, mới nói đến trên kia xin một cái đơn để chế ra một vị thuốc đã rẻ tiền mà lại kiến hiệu mà tra vào mắt không đau. Thuốc chế theo đơn ấy chính là thuốc.

COLLYRE JAUNE
selon formule du Docteur CASAUX
Hiệu bào chế CHASSAGNE
Lafon và Laeaze
có bằng bào-chế để nhất hạng tại Đại-học-đường Paris, kê-nghiệp
59, Rue Paul-Bert, Hanoi 1001

Agents d'Annonces en Europe :
L. MAYENCE & Cie
9, Rue Tronchet, PARIS
19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

NHÀ BA-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu.
Trị bệnh mất máu, khi huyết suy yếu. thân thể mỏi mệt gầy còm, hay vì kém huyết sinh ra rão phải làm cho hợp hơi với uống thuốc này rất dễ, vì có mùi thơm không có lợm giọng bao giờ !
Bài thuốc này có hội-đồng các quan thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.
ẤY LÀ :
Thuốc nước bổ huyết
1001 **MÁU BỔ 1 $ 40**

Đơn xin thì phải đính theo một bản giấy khai sinh của thí-sinh.

Bản khai sinh ấy không được chữa không được sửa. Người nào gải giấy khai sinh mà chữa hay tẩy thì không được thi.

Những thí sinh ở trường công hay trường tư phải đưa đơn cho các ông đốc trường mình học. Những thí sinh không học trường nào thì đưa đơn cho trưởng-phố phủ mình, hay ở trưởng làng mình ở.

Các ông đốc học trường công hay trường tư, cùng những phó-trưởng hay ký-trưởng thu đơn rồi, làm một quyển sổ thí sinh theo vần A. B. tên họ trò, kê cả họ tên, ngày sinh và nơi sinh học trò ; tên họ, nghề nghiệp và chỗ ở cha mẹ, học trò, cùng là học trò có thi chữ Pháp hay không.

Những đơn xin thi nộp quá hạn thì không nhận.

VIỆC KINH-ĐÔ

Ngạch quan lại. — M. Tôn-thất-Tệp, Hàn-lâm viện Điển-tịch, lĩnh lại-mục phủ Thọ-xuân, nay hoán lĩnh Lại-mục phủ Hoằng-hóa.

M. Nguyễn-khoa-Nghi, Hàn-lâm-viện Thị-giảng lĩnh Tri-huyện Thanh-chương, nay thăng lĩnh Tri-phủ Diễn-châu.

M. Đinh-nho-Bằng, cử-nhân khiêu-trúng, Sơ-tuyển Hàn-lâm-viện Điển-tịch, bổ chánh-bát-phẩm lĩnh Phó-yên.

M. Dương-xuân-Lâm Hàn-lâm-viện Kiểm-thảo, lĩnh Lại-mục phủ Hoằng-hóa, hoán lĩnh Lại-mục phủ Tuy-phước. M. Nguyễn-văn-Hiền, Hàn-lâm-viện Biên-tu, lĩnh Lại-mục huyện Yên-định, nay hoán lĩnh Lại-mục phủ Thọ-xuân.

M. Hoàng-hữu-Kiệt, Hàn-lâm-viện Trước tác, sung Hậu-bổ tỉnh Phú-yên nay đổi Tri-huyện Hương-trà

M. Tạ-Viêu, cửa-phẩm tỉnh Khánh-hòa, nay hoán lĩnh cửu-phẩm tỉnh Bình-thuận.

M. Trần-thúc-Đĩnh Hàn-lâm-viện Điển-tịch, lĩnh Cửu-phẩm đạo Ninh-thuận, nay đổi Cửu-phẩm tỉnh Khánh-hòa.

M. Trần-đình-Kính, Hàn-lâm-viện Biên-tu, sung Thừa-phái Bộ lại, bổ lĩnh Cửu-phẩm đạo Ninh-thuận.

M. Nguyễn-đại-Châu, tăng bát-phẩm lĩnh Lại-mục huyện Tuy-phong, nay hoán Tỉnh Lại-mục huyện Hương-trà.

M. Nguyễn-xuân-Trị, Lại-mục phủ Tuy-phước hồi-hưu.

Đẻ sanh ba. — Vừa rồi có một nhà ở trong thành, một vợ của một thầy kia tòng sự tại tòa Công-chính vừa được 3 đứa con gái một lần tại nhà thương Huế, song chẳng may 3 đứa nhỏ ấy phải đoản mạng không nuôi được, để ra được và lại thì thiết ngay. Các quan Thầy thuốc đã hết sức điều trị song không thể cứu được. Sự đẻ sanh ba sống chẳng phải là sự lạ, song chỉ là một điều mà người đàn bà này, mới sinh một lần đến mà lại sinh ba thì thiệt là một sự hy-hữu vậy.

Lời cảm ơn. — Chúng tôi xin cái đầu bái tạ các cụ, các quan thân, các tổng các xã, các ông, các bà, các tiên sinh cô bác, các người quen biết đã có lòng chia buồn và giúp đỡ chúng tôi về việc tang của mẹ chúng tôi là

Bà PHỦ DIÊN-KHÁNH

mất ngày mồng 5, đưa đám ngày 24 tháng giêng Annam năm nay.

Bất-hiếu-tử : Phạm-Trí
Phạm-Nghĩ
Phạm-Bê
Đồng-bái.

Đấu xảo canh nông. — Đến ngày 14 mars các nhà nông phố ở Thừa-thiên sẽ đem các vật rau quả và hạt đề đấu xảo.

Những người trồng được giống gì tốt thì sẽ được thưởng. Cuộc đấu xảo ấy sẽ có quan Khâm-sứ quan Công-sứ và các quan chủ sự Canh-nông dự xem.

Cái nạn ô-tô. — Ngày 11 mars hồi 7 giờ sáng tại trước cửa Thượng-tứ có xảy ra một cái nạn ô-tô suýt chẳng hại đến mạng người song cũng đã nên gớm mà có thể làm được một cái gương tốt cho ai nấy xem vào đó mà tránh khỏi nạn mình.

Số là một người đội Tây đi một cái xe đạp chạy theo sau một cái xe ô-tô, khi hai xe đang chạy rẽ vào đến trước cửa vòng thì xe ô-tô bỗng dừng lại chừng một giây đồng hồ, rồi lại đi ngay. Có lẽ ô-tô lấy đà lại mà thêm sức mạnh đặng lên dốc. — Khi cái ô-tô ngừng lại thì cái xe đạp húc vào sau lưng cái ô-tô thì xe đạp phải lăn nhào ra, người đội Tây tức thời phải vững lên giữa không lộn nhào ba người rồi té xuống đất thật lắt ẻ một keo đã bỏ hai thay !

May mà trời chết nữa chết cũng nồng mạng vì lại bởi mình làm.

Ăn thịt người. — Một ông phán kia nhà ở gần bến Ngự cứ vừa mới được một đứa bé xe xe rất khỏe, vợ chồng rất yên nó, tên bé xe này tính khí thường thường có sự gì lạ. Duy ở cái khác người thường là nó rất thích nói chuyện ăn thịt người và ăn gan người. Vì rằng nó đã được nhờ ăn gan người mà lành được bệnh suyễn và nó lại có đi làm linh đánh giặc mọi giặc Lào, cũng đã nhiều phen ở giữa trong những khi ấy nó kiếm được thịt người mà ăn chẳng nên nó thường nhắc lại cái thú vị ăn thịt người ấy.

Một hôm đứa con gái ông phán mới 5, 6 tuổi đã thịt mến mơ bình giáng béo tốt lắm, thường đòi tên em-li xe ấy ẵm bồng nó, thì mỗi khi nó ẵm bồng em nhỏ nó chỉ nói con này đem làm thịt mà ăn thì ngon lắm, — một lời nói ấy mà làm cho ông phán kia sinh nghi mà không lời vậy nó phải trục xuất không dùng nữa.

Giả mạo quá. — Có một đứa con gái độ 18 tuổi bộ vẳng là con gái một nhà nào nghèo đó ở làng Nong. Khi đi qua nhà kia thấy áo quần phơi nhiều, nên cứ ung thăm thăm bèn cắp đi một cái quần cũ. Chủ nhà bắt được bèn trói lại đợi đến nhà tư đến lấy, tưởng chừng là giả đánh gì qua loa cho vừa với cái lỗi gian vật ấy mà thôi, nhưng chẳng đánh đập gì cả bèn sai quản đưa con gái ấy ra và bắt ở trường mà dẫn đi cho thiên hạ biết và cho nó chừa.

Những kẻ làm sự tội cắp thì ai lại chẳng chê cười, nhưng cái ông chủ quản kia mà phạt người ta một cách trần trụng ô nỗ như vậy, thì cũng giả mạo quá !

Mùa thu. — Lúa năm nay thì được khá lắm nhưng cũng có nhiều nơi bị sâu (cắn) sinh ra trong bụi lúa làm cho lúa phải giảm đi nhiều lắm. Như được trời mưa luôn thì lúa mới có thể lên mà lười được giống cắn ấy, chứ nếu nắng mãi thì lúa phải tại nhiều. Cái giống cắn ấy không phải tự đất mà sinh ra, mà là một cái bệnh của giống lúa tự sinh ra vậy.

Địa-dư các tỉnh Bắc-kỳ

Có phụ chú các nơi danh-lam thắng-cảnh.
Soạn giả : Đỗ-đình-Nghiêm, Ngô-vi-Liễn và Phạm-văn-Trực. Ông Phạm-Quỳnh đề tựa ; ông Trần-bá-Giám vẽ bìa và địa đồ.
Sách dầy 150 trang, mỗi tỉnh có một địa-đồ (in tại sở Địa-dư).
In lần thứ hai : giá : 0 $ 75

Coup d'œil sur l'histoire d'Annam
Soạn giả : Đỗ-đình-Nghiêm ; Ông Pojarniscle đề tựa.
Giá : 0 $ 50

Viết quốc ngữ cho đúng
(Ch-Tr, D-Gi-R. S-X)
Giá : 0 $ 15
Ba quyển sách này đều được Hội-đồng duyệt sách duyệt y cho dùng tại các trường Pháp-Việt, và cần dùng để thi bằng sơ-học tốt nghiệp và bằng sơ-học yếu-lược.
Có bán tại các hàng sách Hanoi. Bán buôn tại hiệu Kim-đức-Giang 83, phố hàng Bồ hay tại nhà ông Ngô-vi-Liễn. 8-bis, route de Huế (Hanoi). Ai mua nhiều được trừ 15 hay 20 %. 5605

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc lại để các ngài được báo biết rằng : Liều mua báo thì phải trả trước. Vậy nào hết qui công cho mua thì gửi tiền cho ; hễ không có tiền gửi thì giấy mua thì báo quản không trả lại. — Mua báo thì tiền gửi mandat hoặc nhắn mấy thầy thư đi cho tiện.

新民書館

MỚI XUẤT-BẢN

Phấn-trang-lâu

Mỗi cuốn : 0 $ 60
Cước-phí : 0 $ 10

Anh-Hùng-Náo, trọn bộ . . . . 1 $ 25
Tục Anh-Hùng-Náo, trọn bộ. . 1 . 10
Lục-Mẫu-Đơn. . . . . 1 . 00
200 Bài Tính-Đố. . . . . 0 . 30
Sơ-Học-Yếu-Lược toàn-thư. . . 0 . 40
Bài văn-tế « Thập loại chúng-sinh » của cụ Nguyễn-Du. . . 0 . 06
40 Bài Quốc-Sử (in gần xong).

Mua một vài quyển, không gửi contre remboursement, vì nặng cước. Vậy ngài nào mua ít, xin nhớ gửi tiền trước, thêm cước-phí mỗi cuốn 0 $ 20.

TÂN-DÂN THƯ-QUÁN
29, phố hàng Bông-Đệm, Hanoi.
5038

YẾT-THỊ

Quan Đốc-lý thành phố Hà nội kính thỉ trước cho những chủ có xe, nếu quên không làm lờ khai thì phải tuân theo nghị-định ngày 27 janvier 1925, trương thứ V, điều III, nếu không sẽ phải nghị theo điều 7, 8 trong nghị ấy.

Phòng giấy luật-sư Larre & Couesiant số 42 đường Henri-Rivière, Haiphong

BÁN ĐẤU GIÁ

Đến ngày 13 Avril 1926, hồi 9 giờ sáng, tại phòng hội-đồng Tòa-án Hanoi, sẽ bán đấu giá nhà và đất kể ra sau này :

1° Một cái nhà còn đang xây, ở đường số 132 (voie n° 132), Hanoi, làm trên khu đất rộng 1 300 thước vuông.
Đặt giá là : **3.000 $**

2° Một cái nhà còn đang xây, ở đường Van Vollenhoven Hanoi, làm trên khu đất rộng 1.300 thước vuông.
Đặt giá là : **3.200 $**

Ai muốn cần hỏi điều gì, xin lại hỏi quan luật-sư Larre & Couesiant. 5.604

KHÔNG ĐAU RẺ BẰNG

Hiệu có bán : Mooil, Ciment, Sắt, Dui, Nhee, Cửa-phong, Sa-pê bằng gỗ Lim. sơn-lấp và đủ các đồ phụ-tùng làm xe Cao su, các thứ bao gai, bao cói Dây gai tây, Dây đay, tre, vân vân ...
Hiệu tôi vừa mới nhận ở bên Pháp gửi sang thứ sắp thơm sơn vào thực là mềm thịt, trắng da, sạch tốt, sạch gàu, khỏi chảy. Nhất là mùa hanh thứ sắp này là thuốc nó công-hiệu như thần.
Hiệu tôi lại có bán cả thứ quần bài may ma kiểu, đã đẹp lại bền giá mỗi cái 0 $ 45, 0 $ 55, 65
Quý-khách mua buôn xin tính giá cả giá 20 /.
Mới tại hiệu BỨC-LONG, 96, phố Mã mây, Hanoi. 1041

Sở Bưu-Điện phô hàng Bồ

Ngày nào cũng mở cửa làm việc để tiếp quý-khách có việc giao-dịch về Bưu-Điện như :
Lĩnh hay mua các mandats.
Gửi recommandée.
Bán tem và giấy tin-chỉ.
Lúc nào cũng có người thừa-tiếp, công việc làm rất mau chóng.

Postes Recette auxiliaire
Hanoi B
3.051

Cách lịch-sự ở Hà-thành

Hiệu Café Restaurant HIỆP-THÀNH, số 29, phố Bờ-Hồ (Rue Francis Garnier) có đủ phòng ăn và phòng trọ rất sạch-sẽ, lịch-sự để nghênh-tiếp các quý-khách. Ngài nào ở xa, đánh giây thép về giữ phòng trước. Thết-đãi tiện-nghi cho người ra gare đón tận nơi. Trân trọng kính cáo. 2006

SÂN-NHIÊN-ĐÀI
Tối thứ ba 23 Mars 1926
HOÀN KIM NGỌ TỬ
Tối thứ tư 24 Mars 1926
HỒ-LÂU HIẾN PHÚ
Tối thứ năm 25 Mars 1926
HIỀN NỮ NGỘ KỲ DUYÊN
Tối thứ sáu 26 Mars 1926
HƯƠNG LỬA BẾN DUYÊN
3006

Cần người làm việc
Hãng tàu Năm-Sao cần người thiện-nghệ việc Vô tuyến-điện, để làm ở các tàu biển chạy bến Đ[illegible]-pháp. Ai muốn làm thì tới hãng ở Haiphong mà hỏi.
5.603

TRÀ VINH-MẬU
Sau khi khai-trương ở Quảng-đông nên Tân, đã mấy mươi năm nay, có mở những xuân thượng-hạng bọc vàng tại trên ngọn núi

cao nhất tiêu-tâm, 5 tầng và thay tiên, vân vân, đóng cách bán-bọc điều cho, ra gần at công tiếng.
Mới đây lại phát-minh một thứ trà hiệu-tâm nhỏ hành, gọi là « SONG-SỈ CHINH-THẤT DANH-TRÀ » công dụng nhiều qui-khách hoan-nghênh lắm. Nay nào đem những đến riêng của trà VINH-MẬU đóng bán, để qui-khách thưởng trà không đến nỗi mua lầm.
Các chi điểm bán trà VINH-MẬU :
Hanoi-đình : phố Khách, số 144.
Ha nội : phố Hàng-ngang, số 25.
Hải-dương : phố Khách, số 14.
3023 *Vino Mon tra hiệu cần bạch*

NHÀ BA-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi
Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc :
ABLENNOL
là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.
Chế toàn bằng chất : Santalol
chất : Salol
và chất : Urotormine
3001 **Giá 1 $ 80 một hộp**

Rượu bổ-đào :
TONIQUE TONKINOIS
Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chẳng khác như có mấy thứ thuốc về những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con, và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to !!!

Ngày mùng 7 tháng năm, năm-hiện Khải-định thứ ba, tên Montès có phụng tới quan phủ rằng :
Chính mày đại được phòng cho MONTÈS tại Hà-nội, có thứ rượu bổ mới thứ rượu bổ để tăng ngày dương-sinh rất hay, dùng nên gia thường, trước tặc phó thị giới cho qui tộc phong chế-tạng để tỏ thành-ý.
Khen thế.

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả ! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chế được ! *Giá bán rất rẻ : 2 $ 25 một chai lớn ; từ sáu chai giở lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kê những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI
Xin xem kỹ các cáo-bạch của bản-hiệu ở trang thứ tư từ bao này.
3001

Nhân dịp Hội Mẫu
NGÀY 4 CHUYẾN
Ô * T * Ô
Phú-thọ — Tuyên-quang

Phú-thọ. . . . { Chạy 10 h. 20 sáng, đến 13 h. 20 đến TUYÊN-QUANG.
Chạy 13 h. 05 trưa, đến 15 h. 45 đến TUYÊN-QUANG.

Tuyên-quang { Chạy 8 h. 00 sáng, đến 11 h. 00 đến PHÚ-THỌ
Chạy 13 h. 30 trưa, đến 16 h. 05 đến PHÚ-THỌ

Các qui-khách còn nhiều thì-giờ đi ngoạn-cảnh tỉnh Phú-thọ và xem xét việc buôn sơn giống sơn, vì mãi đến 13 h. 55 tàu Lao-kay mới tới Phú-thọ, đến 17 h. 20 tới Hanoi.
Còn thừa thì-giờ lấy về đợi tàu Yên-bay 16 h. 12 tới Phú-thọ, đến 20 h. 00 tới Hanoi.

GIÁ NHƯ THƯỜNG

Hai xe mới, chỗ ngồi rộng-rãi, người lái xe đứng tuổi cẩn-thận, xin các qui-khách chiếu-cố.

Nay kính cáo,
LÊ-THANH-GIAI.
6003

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

PHỐ PAUL-BERT. — HANOI

GIAN HÀNG BÁN CÁC THỰC-PHẨM

Một vài thứ hàng giá đặc-biệt

EAU de VIE de MARC.	Mỗi chai :	15 fr. 00
Quinquina BONAL Gentiane	Mỗi lít :	9 fr. 50
Vermouth BECCARO	»	11 fr. 50
Kina LILLET	»	18 fr. 00
Mousseux Emile GOULET	Mỗi chai :	12 fr. 00
Petits pois JOUBÈS, qualité supérieure fins.	Mỗi hộp :	4 fr. 30
» extra-fins.	»	5 fr. 00
Sữa GLAXO, dùng cho trẻ con ăn rất tốt. (Mỗi hộp nặng 250 gr)	»	11 fr. 50
Compote AMIEUX, các thứ quả. (Mỗi hộp cân trừ bì nặng 450 gr.)	»	4 fr. 00
Confitures AMIEUX, các thứ quả. (Mỗi hộp cân trừ bì nặng 450 gr.)	»	7 fr. 00

3005

COLLYRE JAUNE

SELON LA FORMULE DU

DOCTEUR CASAUX

DIRECTEUR DE L'INSTITUT OPHTALMOLOGIQUE
PROFESSEUR A L'ÉCOLE DE MÉDECINE DE L'INDOCHINE

THUỐC CHỮA MẮT CỦA QUAN Y-KHOA BÁC-SĨ CASAUX

Giám-đốc nhà thương chữa mắt hàng Gà, Hanoi, đã kinh-nghiệm mà chế ra để chữa cho người Annam,

Kiến hiệu lạ thường — Không sót
Để lâu không hỏng — Rẻ tiền

Giá một lọ có cả ống nhỏ rọt. . . . . **0$20**

ĐỘC QUYỀN BÁN TẠI :

PHARMACIE CHASSAGNE

59, RUE PAUL-BERT, HANOI

3002

Eau "PRIOR"

Nước suối để uống với rượu mạnh, như Cognac, hoặc uống không để giải khát và tiêu-thực.

Bán tại L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haïphong, Hanoi, Nam-định, Bến-thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha-trang, Đồng-hới, Tha-xá, Saigon, Pnom-Penh.

3007

MUỐN TRỪ CÁC BỆNH SỐT RÉT CÁCH-NHẬT, BỆNH SỐT RÉT RỪNG NÊN DÙNG THUỐC

QUINOFORME

hoặc ống, hoặc viên

Tại tất cả các thuốc-tây Pháp toàn dùng một thứ thuốc này.

Gửi mẫu tại tất cả các nhà báo-chí
Nhà chế thuốc LACROIX, 20-31, Rue Philippe de Girard — PARIS.

3044

Nhà Bán-đồ « TẦM-TẦM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

Dù các ngài đau dạ dày đến thế nào mặc lòng, hễ dùng :

Thuốc bột Saint André

thì sẽ thấy kiến hiệu tức thì.

Các sự đau đớn đã tiêu tán đi, các ngài lại được khỏe mạnh như thường

Thuốc bột Saint André

lại chữa các bệnh như là : **Đau tỳ vị, bệnh đầy, bệnh ợ chua,** *vân vân...*

Giá bán : 0$85 một lọ

Hỏi tại hiệu Bảo-chế
CHASSAGNE
59, Rue Paul Bert, Hanoi

3002

Cách chế-tạo tối-tân của Pháp

HOTCHKISS

Một cái kiểu độc-nhất vô-song. — 12 mã-lực. — Về đường lịch-sự và về đường cơ-khí cũng hơn các kiểu có tiếng nhất thế-giới, mà lại hơn các kiểu khác về đằng giá rẻ và về sự tinh-vi của các lối chế-tạo Pháp.

Vừa có những tính-chất hay của các kiểu xe nhỏ và các kiểu xe lớn.

ĐÓ LÀ KIỂU XE :

« LE JUSTE MILIEU »

Xưởng xe ô-tô BOBILLOT

3010

Các ngài chớ nên quên rằng mùa đông năm ngoái thuốc ho

Sirop Nofal

đã chữa khỏi biết bao nhiêu người về các bệnh như là : **Cảm, đau cuống phổi, ho gió, ho rát cổ,** *vân vân...*

Thứ thuốc này hay, nên bán mạnh lắm.

Chai lớn giá : 0$90

Bán tại hiệu Bảo-chế
CHASSAGNE
Số nhà 59, phố Tràng-tiền
HANOI

RƯỢU PIPPERMINT

ĐỜI CHO ĐƯỢC HIỆU

GET!

Rượu này uống mát khan tiếng và tiêu. Làm bằng đường tin anh.

BÀ CHỮA NHỮNG CRÈMES BẠT-HÀ.

Pha lộn với nước, rượu Bạt-hà Pippermint uống lấy làm mát mồ lắm. Hàng cất ra từ năm 1796 ông **GET FRÈRES** ở thành REVEL (Tỉnh Haute-Garonne)

NHÀ BÁ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BẢO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc :

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy dọt.

Giá tiền 0$90

3071

LỆ ĐỔI CHỖ Ở

Xin các ông mua báo, khi đổi chỗ ở, muốn báo-quán gửi đến chỗ mới, thì gửi cho bản-quán cái giấy quán báo, chữa lại chỗ nào thì biên rõ ràng vào đấy, và gửi theo hai hào (0$20) bằng tem cũng được) để chi tiền giấy quán khác.

Lệ ai không gửi tiền theo thì sẽ cứ nguyên như vậy hoặc phải trả bằng tem.

振商號

Trong người ta có ba sự nhất cần : ăn, mặc và ở. Nay sẽ kể về ăn, một món ăn dễ nhất cần là sách sẽ hợp vệ-sinh và có bổ ích cho người ta. Như thế hiệu Tchan-Xuong Công-ti chế ra các thứ bánh Tàu, bánh Tây, biscuit, các thứ kẹo Tây, kẹo nho rẻo, kẹo gân mềm, kẹo rừa, kẹo sữa bò và còn nhiều thứ bánh kẹo khác nữa không thể kể xuể được. Nguyên-liệu toàn dùng cực phẩm, chế pháp nhất là cần thận sạch sẽ vừa chang-hoàng lịch-sự làm quà bà con thực là đích đáng lắm. Các ngài chiếu-cố bản-hiệu thanh tâm cảm ơn vô cùng, gửi hàng theo cách lĩnh hóa giao ngân (Contre remboursement).

Kính-cáo

Tổng-lý

WONG-KONG SANG

106, Rue des Voiles, Hanoi

3031

NHÀ BÁ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BẢO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rừa, xưng dạ dày, đau dạ dày, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc :

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai : 1$40

Có bán tại : Nhà Ba-chuông, Hanoi

3001

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghịp.

Mắc bệnh ghịp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghịp, chỉ có một thứ thuốc, là :

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets

3003

THỐC MỚI BÀI UỐNG VÀO LỖ MIỆNG, HIỆU

SIGMARGYL

THỂ THUỐC CHÍCH TRỊ

BỊNH TIỀM LA

LÂM RA VIÊN

uống khỏi lo phải khuấy lưu động chi trong tì-vị, trong mình-mẩy cả

Có một mình thuốc nầy chế có trộn đủ ba vị đông trị bịnh tiềm là thuốc duy linh-nghiệm chữa

Một ve thuốc uống đặng một tháng

Có sách cắt nghĩa chỉ rõ cách uống thuốc và bịnh kiêng-nhiễm thế nào, của quan Lainey PETITJEAN đặt để, gởi thơ hỏi xin ông LAPON và LACAZE, Bào-chế sư, có tiệm thuốc ở HANOÏ

LABORATOIRE CHIMIOTHERAPIQUE, 2, Place du Théâtre-Français — PARIS

BANQUE DE L'INDOCHINE

ĐÔNG-PHÁP HỐI LÝ NGÂN HÀNG

東法滙理銀行

SÁNG LẬP RA TỪ NĂM 1875

Có những chi-dụ sau này chuẩn cho được hưởng-thụ đặc biệt quyền lợi : 21 Janvier 1875, 20 Février 1888, 19 Mai 1900, 4 Janvier 1920, 13 Janvier 1921, 13 Janvier 1922, 17 Janvier 1923, 10 Janvier 1924, 16 Janvier 1925, 16 Juillet 1925 và 11 Décembre 1925.

TƯ BẢN DỰ ĐỊNH : Francs **72.000.000**
TƯ BẢN NỘP RỒI : » **68.400.000**
CÔNG CỘNG KHOẢN DỤ-BỊ NGÂN NGÀY 30 JUIN 1294 : » **84.089.020**

Chánh quản tại : Paris (VIIIe), 96, Boulevard Haussmann

Chánh trị-sự : M. A. DE MONPLANET, Hộ-bộ tổng thanh-tra hàm, Chánh chủ ngân hàng Crédit Commercial et Industriel, Chánh chủ công-ty mỏ Than Hongay (Société française des Charbonnages du Tonkin).

Phó trị-sự : M. STANISLAS SIMON, trị-sự công-ty Điện-Việt Thiết-lộ.

Tổng chủ nhiệm : M. THION DE LA CHAUME, nguyên Hộ-bộ thanh tra.

Các chi quản :

TẠI ĐÔNG-PHÁP : Nam-kỳ : SAIGON. Trung-kỳ : TOURANE. Bắc-kỳ : HAIPHONG, HANOI. Cao-mên : PNOM-PENH, BATTAMBANG. Quảng-châu-loan : FORT-BAYARD.
TẠI VÂN-NAM : MÔNG-TỬ, VÂN-NAM-PHỦ,
TẠI TIÊM-LA : BANGKOK.
TẠI ANH THUỘC-ĐỊA : SINGAPORE.
TẠI TRUNG-HOA : BẮC-KINH, THƯỢNG-HẢI, THIÊN-TÂN, QUẢNG-ĐÔNG, HƯƠNGCẢNG, HANKÉOU.
TẠI PHI-CHÂU : DJIBOUTI.
TẠI TÂN-THẾ-GIỚI : NOUMÉA.
TẠI TAHITI QUẦN-ĐẢO : PAPEETE.

ETABLISSEMENTS FRANÇAIS DE L'INDE : PONDICHÉRY.

3048

Hiện viết tắt đã gửi điện-tín : INDOCHINE.

TENTEZ LA FORTUNE

ouvrez lui votre porte

VỚI 15 QUAN, QUÍ-KHÁCH CÓ THỂ ĐƯỢC

500.000 quan

Muốn được thế, thì mua

Một cái vé PANAMA có rút số

Đồng 15 quan tức đầu rồi về sau đúng làm 15 tháng mãi tháng 30 quan, theo như lời: ngày 12 mars 1926 thiệt 15 chiếc xuất cho người mua.

Thoát đóng số gồm thì quichhách nhận ngay được một số và được dự ngay cuộc rút số kỳ nào đến khi số mình được trúng thì thôi. Mỗi PHIẾU PANAMA được trúng thì được tới 50.000 cho đến 1.000 quan, hay là về sau cũng được hoàn lại 400 quan.

Thiệt là một sự để dành rất chắc chắn và lời nhiều

Có đến 200 triệu quan về số được trúng số

Mỗi kỳ số số các người lại nhận được bản kê những số trúng không mất tiền. Mỗi năm có 4 kỳ số vào những ngày :

15 FÉVRIER, 15 MAI, 16 AOUT và 15 NOVEMBRE

Muốn dự cuộc số số thì xin gởi ngay 15 quan đến nhà

BANQUE NOUVELLE, 8, Rue Papère, MARSEILLE (France)

3046

Certifié l'insertion

Imprimerie du Trung-Bắc Tân-Văn

Le Gérant : NGUYỄN-VĂN-LUẬN